

Festiwal Nauki i Sztuki 2018

„Moc rozumu” – to hasło XVIII edycji Festiwalu Nauki i Sztuki, który odbywał się w dniach 17-19 maja 2018 w Krakowie. Instytut Ochrony Przyrody PAN, już po raz szósty, włączył się w organizację tego Wydarzenia. Wspólnie z Instytutem Systematyki i Ewolucji Zwierząt PAN przygotowano program, który nawiązywał do głównego hasła Festiwalu. 17 maja 2018, w Muzeum Przyrodniczym ISEZ PAN przy ul. Św. Sebastiana 9 zorganizowane zostało „naukowe miasteczko”, w którym naukowcy prezentowali swoje tematy badawcze i popularyzowali wiedzę przyrodniczą. Naukowym prezentacjom towarzyszyły również praktyczne warsztaty, pokazy, quizy oraz różnego rodzaju gry i zabawy edukacyjne. Uczestnicy mogli wziąć udział w następujących zajęciach:

Instytut Ochrony Przyrody PAN:

„Geologia dla każdego, czyli co można zobaczyć w ścianie starego kamieniołomu” - Jan Urban
"Przyroda wokół nas" - Paweł Adamski
"Skąd się biorą barwy u motyli" - Dawid Masło
"Złap - oznakuj - wypuść i złap jeszcze raz" - Grzegorz Cierlik, Anna Zięcik
"Nie takie węże straszne jak je malują" - Katarzyna Kurek, Blanka Kurek
"Tajemnice dzikich zwierząt" - Grzegorz Baś, Katarzyna Bojarska, Teresa Berezowska, Stanisław Śnieżko

Instytut Systematyki i Ewolucji Zwierząt PAN:

„Ekstrakcja DNA w Twojej kuchni” - Beata Grzywacz i Tomasz Postawa
„Świat oczami paleontologa” - Sylwia Pospuła-Wędzicha
„Od jaja do dorosłego ptaka” - Agata Żmuda
„Kiedy rodzina oznacza stabilność – świat owadów społecznych” - Michał Kolasa, Jakub Sternalski, Anna Przystałkowska
„Czy PASI ci KONIK? – niezwykle świat pasikoników” - Maciej Kociński, Sylwia Malinowska
„Tajemniczy świat w kropli wody” - Natalia Sawka-Gądek, Marta Surmacz
„Skamieniałości wokół nas” - Natalia Starzyk
„Preparacja motyli” - Łukasz Przybyłowicz i Piotr Wojtal

Dodatkowo, możliwe było również zwiedzanie Muzeum Przyrodniczego ISEZ PAN, po którym prowadziła Kornelia Skibińska.

Z oferty IOP PAN i ISEZ PAN skorzystało łącznie ponad 200 osób, w tym osoby indywidualne oraz grupy zorganizowane z następujących szkół: Szkoła Podstawowa nr 114 w Krakowie, Szkoła Podstawowa z Oddziałem Dwujęzycznym im. Piotra Michałowskiego w Krakowie, Szkoła Podstawowa nr 148 w Krakowie, Szkoła Podstawowa nr 64 w Krakowie, Gimnazjum nr 32 w Krakowie, Gimnazjum nr 1 w Krakowie, Liceum Ogólnokształcące nr 44 w Krakowie oraz Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi w Szczytnikach.

Ryc. 1. Plakat promujący Festiwal Nauki i Sztuki w programie IOP PAN oraz ISEZ PAN

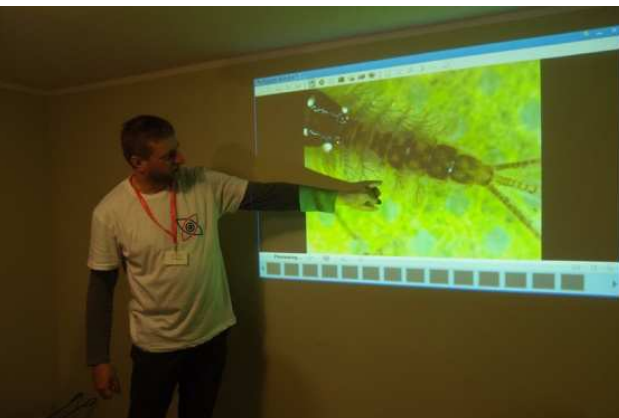
Ryc. 2. Festiwalowe „gadżety” przygotowane przez IOP PAN - nasiona roślin ozdobnych

Uczestnicy Festiwalu odwiedzający Muzeum Przyrodnicze przy ul. Św. Sebastiana wykazywali duże zainteresowanie przedstawianymi tematami, chętnie brali udział w przygotowanych warsztatach i quizach oraz próbowali swoich sił w zajęciach praktycznych. Pracownicy i doktoranci Instytutów, z wielkim zaangażowaniem, opowiadali o swojej naukowej pracy i dzielili się ze słuchaczami różnymi przyrodniczymi opowieściami i ciekawostkami.

Na Festiwal Nauki i Sztuki w odświeżeniu IOP PAN i ISEZ PAN przybyło również Radio Kraków. Krótkiej relacji można posłuchać na stronie:

[WWW.radiokrakow.pl/audycje/pod-lupa/podgladanie-fauny/](http://www.radiokrakow.pl/audycje/pod-lupa/podgladanie-fauny/)

Wywiadów udzielili: Łukasz Przybyłowicz (ISEZ PAN), Anna Zięcik i Grzegorz Cierlik (IOPA PAN), Katarzyna Kurek (IOP PAN), Sylwia Malinowska i Maciej Kociński (ISEZ PAN).

W ramach Festiwalu Nauki i Sztuki, pracownicy Instytutu Ochrony Przyrody PAN przeprowadzili również zajęcia dla dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (zajęcia w Centrum Autyzmu), dla dzieci chorych (zajęcia w szpitalu św. Ludwika) oraz dla seniorów (zajęcia w Miejskim Dziennym Domu Pomocy Społecznej). Poniżej krótka relacja z tych zajęć:

Zajęcia w Centrum Autyzmu

(Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy pn. Centrum Autyzmu i Całościowych Zaburzeń Rozwojowych w Krakowie, ul. Spadochroniarzy 1)

Zajęcia pod tytułem „Co z ziemi wyrośnie?” przeprowadzili: Hanna Kuciel, Anna Kula oraz Edward Walusiak. Zajęcia miały charakter praktycznych warsztatów, podczas których dzieci, pod okiem specjalistów, siały nasiona i sadiły sadzonki warzyw, roślin ozdobnych oraz ziół, tworząc swoje klasowe „mini-ogródki”. W poprzedzającej część praktyczną prezentacji dzieci mogły dowiedzieć się, co jest potrzebne roślinie, żeby rostała; mogły zobaczyć na filmach kiełkowanie i wzrost wybranych roślin, a także dowiedzieć się, jak prawidłowo dbać o rośliny w domu, na balkonie i w ogrodzie. W warsztatach uczestniczyło 5 klas, liczących łącznie ok. 20 osób. Zaangażowanie dzieci (a także nauczycieli!) w przygotowane warsztaty było bardzo duże, co z pewnością świadczy o tym, że temat przypadł uczestnikom do gustu. Na zakończenie zajęć rozdano również pamiątkowe torebki z nasionami roślin ozdobnych, a wszystkie materiały z którymi pracowali uczniowie (doniczki, sadzonki, konewki, itp.) rozdysponowano pomiędzy poszczególne klasy.

Zajęcia w Szpitalu św. Ludwika

(Wojewódzki Specjalistyczny Szpital Dzieciątcy im. św. Ludwika w Krakowie, ul. Strzelecka 2)

Zajęcia pod intrygującym tytułem: „Skąd się wzięły pingwiny na Madagaskarze?” przeprowadził Wojciech Solarz. Zajęcia w formie prezentacji, pokazu filmów i pogadanki - w prosty i ciekawy sposób przybliżyły dzieciom (a przy okazji ich rodzicom oraz lekarzom) problem gatunków obcych i inwazyjnych. Dzieci bardzo aktywnie uczestniczyły w zajęciach, nawiązały bezpośredni kontakt z prowadzącym oraz zadawały mnóstwo ciekawych pytań. W warsztatach uczestniczyło łącznie ok. 50 dzieci i kilkanaście osób dorosłych. Na zakończenie każdy z uczestników otrzymał pamiątkowe gadżety, w tym m.in. nasiona roślin ozdobnych.

Zajęcia w Domu Pomocy Społecznej

(Miejski Dzienny Dom Pomocy Społecznej nr 2, ul. Ks. Gurgacza 5, Kraków)

Zajęcia pod tytułem: „Szalone życie rzeki górskiej – bałagan czy harmonia?” przeprowadził Maciej Liro. Prezentacja połączona z dyskusją miała na celu pokazanie prawdziwego oblicza górskiej rzeki – oraz wyjaśnienie jak pozorny „bałagan” związany jest z dynamiką rzeki i specyfiką górskiego terenu. Uczestnicy bardzo aktywnie włączyli się w dyskusję – poruszano m.in. problem powodzi, zabudowywania obszarów zalewowych, regulacji rzek. Seniorzy bardzo chętnie dzielili się swoim doświadczeniem i wiedzą na temat rzek z rejonów z których pochodzą. W zajęciach wzięło udział 23 podopiecznych Domu Pomocy Społecznej. Na zakończenie, każdy z uczestników otrzymał publikację dotyczącą rzek i „festiwalowe” nasiona roślin ozdobnych.

PODZIĘKOWANIA

Dziękujemy serdecznie wszystkim, którzy pomogli w przygotowaniach i realizacji tegorocznego Festiwalu Nauki i Sztuki.

Przede wszystkim prowadzącym, którzy kolejny raz, z wielkim zaangażowaniem nadawali kształt tegorocznej edycji tego Wydarzenia. Mamy nadzieję, że duże zainteresowanie z jakim spotkały się przygotowane przez Państwa atrakcje oraz możliwość „wyjścia” z nauką do młodszych (i nieco starszych) odbiorców zrekompensowały Państwa trud i dostarczyły dużo satysfakcji.

Serdecznie dziękujemy Dyrekcji obu Instytutów, a w szczególności Pani Elżbiecie Wilk-
Woźniak (p.o. Dyrektora IOP PAN) za możliwość uczestnictwa w Festiwalu Nauki i Sztuki,

za wsparcie finansowe tego Wydarzenia, ale przede wszystkim za mocne przekonanie, że również taka forma działalności Instytutów jest niezwykle ważna.

Kamilowi Najberkowi, za pomoc i radę na każdym etapie organizacji Festiwalu oraz za dokumentację fotograficzną Wydarzenia.

Wszystkim osobom, które stały za technicznym wsparciem Festiwalu, a w szczególności Panu Marcinowi Suderowi oraz Dorocie Dragunajtys-Korpak za pomoc logistyczną.

Wszystkim osobom, które spontanicznie pomagały w bieżących sprawach, przede wszystkim: Agnieszce Olszańskiej, Agnieszce Sergiel, Annie Wójcik, Annie Stanuch, Magdalenie Kurczab, Wandzie Pakule oraz Teresie Frydrych.

I wszystkim tym, którzy dobrą myślą i dobrym słowem kibicowali temu przedsięwzięciu.

Małgorzata Łaciak i Katarzyna Chrzęścik

Zdjęcia: Kami Najberek, Małgorzata Łaciak

